

DIARI DE SESSIONS DEL
PLE
DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 47/fascicle 1

Presidència
del Sr. Gabriel Le Senne i Presedo

Sessió celebrada dia 1 d'octubre de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Punt únic. Debat de política general del Govern de les Illes Balears..... [2500](#)

EL SR. PRESIDENT:

Vamos a empezar, por favor. Buenos días, *bon dia*, *senyores i senyors diputats*. Bienvenidos a este debate de política general del Govern.

Punt únic. Debat de política general del Govern de les Illes Balears.

Vamos a comenzar por la intervención de la Sra. Presidenta de las Illes Balears. Tiene la palabra, Sra. Prohens.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Gràcies, Sr. President, diputats i diputades, presidents dels consells, batles aquí presents, representants de la societat civil, sindicats, però sobretot a qui em dirigesc avui, ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears. Fa poc més d'un any, a la meua investidura com a presidenta del Govern de les Illes Balears, vàrem fer la primera passa per respondre a la voluntat de canvi expressada lliurement pels ciutadans a les urnes, a les eleccions autonòmiques de dia 28 de maig del 2023. Però, evidentment, i ho vaig dir el dia de la meua investidura, els ciutadans d'aquestes Illes no varen votar només un canvi d'idees, no varen votar només un canvi de cares, ens varen votar per canviar les coses.

Per això, em vaig comprometre que el canvi no es limitaria a un canvi de decorat ni a un *impasse* en què en sortien uns i n'entraven uns altres i on tot seguís igual, sinó que el meu principal compromís amb els ciutadans d'aquestes Illes era el canvi; el canvi de veres.

I vaig venir a aquesta tribuna i els vaig exposar un extens programa de canvi, d'objectius clars i sobretot de mesures concretes i compromisos; un programa de moderació, de centralitat i també un programa de llibertat per a tots els ciutadans. I aquest ha estat el nostre full de ruta, el compliment irrenunciable de la paraula donada. Crec que en un context nacional, on es vesteix de canvis d'opinió fer tot el que s'havia dit que no es faria mai, la credibilitat dels polítics esdevé fonamental per retornar als ciutadans la confiança en la política.

I, evidentment, a mi no em trobaran en l'autocomplaença, no em trobaran en un triomfalisme que no entendrien els ciutadans del carrer, que legítimament esperen el màxim de nosaltres, que resolguem els problemes estructurals d'aquestes illes. No, no em trobaran en la supèrbia que va marcar massa anys aquesta comunitat, perquè també es tractava de canviar això. Era imprescindible canviar el què, però també el com, però des de la màxima autoexigència i des de la certesa que queda molt de camí per recórrer i reptes de futur -dels quals parlaré més endavant-, i que encara que ens demanen una feina ingent per assolir el canvi que necessiten les Illes, sí que puc dir amb orgull i satisfacció que aquest és un govern que compleix amb la paraula donada.

Sí, res m'omple de major satisfacció que el fet que la principal senya d'identitat d'aquest govern al carrer sigui que aquest és un govern de paraula, que aquest és un govern que compleix amb fets, que això és pel que se'ns reconeix.

I, com saben, no m'agrada fer feina amb percepcions, sempre demanades. I en aquest cas la dada és molt clara, en només un any hem complit més del 70% del nostre programa de govern. Sí, ens podran qüestionar coses, però no que som un govern que fa allò que vàrem dir que faríem.

(Alguns aplaudiments)

I això ha estat possible gràcies a la feina dels homes i les dones que formen el Govern, que no s'han aturat en cap moment de fer feina, que res no els ha despistat del seu full de ruta, que tot i els renou d'aquesta cambra han estat sempre centrats en allò que de ver importava, centrats en els problemes reals dels ciutadans d'aquesta terra.

Perquè, evidentment, no som aliens als renous massa recurrents en aquest hemicicle, un renou que no és el que esperen els ciutadans dels seus representants; però, precisament per això, també em correspon reivindicar que, darrere aquest renou que queda bàsicament en aquest parlament, hi ha hagut un govern fent feina, un govern sempre cohesionat i unit, un govern que ha estat garantia d'estabilitat i sempre ha donat la tranquil·litat que demanen els ciutadans sense permetre que aquest renou arribàs al carrer.

En aquesta línia, crec que toca posar en valor l'encert d'una aposta d'un govern en solitari, haver estat l'únic govern autonòmic de tot Espanya que -sense majoria absoluta i gràcies a un acord d'investidura per donar estabilitat parlamentària, fruit de saber entendre molt bé la voluntat de canvi, tant dels votants del Partit Popular com de la tercera força en aquest hemicicle que és VOX- vàrem saber aprofitar ser la primera força, amb més diputats que tota l'esquerra junta, amb una negociació fruit de la generositat i fruit de posar davant el que importava als ciutadans. I sí, vàrem configurar un govern amb consellers d'un sol partit. I aquí vàrem començar a complir amb la nostra paraula.

I em referia a aquesta cambra, però, tot i les dificultats lògiques esperables d'un govern en minoria, aquest govern també ha estat capaç, durant un any, de treure endavant totes i cadascuna de les seves iniciatives, entre d'altres la llei més important en la qual reflectir el nostre programa, com és la llei de pressuposts. De fet, crec que l'actual context nacional, on també hi ha un govern en minoria, però on veim la impossibilitat reiterada de treure iniciatives legislatives, on ni tan sols s'ha intentat aprovar uns pressuposts, ens permet posar en valor la feina feta per aquest govern.

Vull agrair en aquest punt la feina dels diputats del Partit Popular i també reconèixer el paper dels diputats de VOX, que han possibilitat aquestes mesures per complir amb el canvi que varen demanar els 160.000 votants del Partit Popular, però també els seus 62.000 votants; votants que continuen mereixent tot el meu respecte, que respon a l'acord signat de 110 punts, extingit unilateralment per VOX el passat mes de juliol, quan ja dúiem complit fins a un 80% dels acords.

Per suposat, també vull donar les gràcies al diputat i també president del Consell de Formentera, el Sr. Córdoba; amb qui seguim complint els 20 punts del nostre acord. I també a PSIB, MÉS per Mallorca, MÉS per Menorca i Unides Podem, que també han donat suport a algunes iniciatives presentades durant aquest primer any de govern.

(Alguns aplaudiments)

Fetes aquestes consideracions prèvies, crec que és imprescindible situar la meua intervenció. Entraré en matèria de l'objecte d'aquest debat de política general, que és la rendició de comptes de l'acció política d'aquest govern, així com els reptes de present i futur de la comunitat autònoma.

Com recordaran, un dels meus compromisos del debat d'investidura va ser la posada en marxa d'una reforma fiscal estudiada i rigorosa, que ens permetés retornar a les butxaques dels ciutadans els rècords de recaptació provocats per la inflació. Ara que tot puja, és el moment de baixar impostos. Ho recorden?

Em vaig comprometre des d'aquest faristol que abans d'un mes eliminaríem l'impost de successions. El vàrem eliminar els primers deu dies. Perquè era un clam al carrer, una mesura que els ciutadans ens demanaven a cada barri i a cada poble. Perquè dins la nostra proposta de rebaixa d'impostos, aquest era el que suposava revertir la major injustícia; res més injust que pagar per tota una vida d'esforç, sacrifici i feina dels nostres pares i padrins. El vàrem eliminar perquè mai més cap família, en el difícil moment de perdre un ésser estimat, hagi de pensar d'on treu els doblers per rebre allò que és seu. Ho vàrem eliminar de pares i fills, de padrins i nets i entre cònjuges amb la bonificació del cent per cent. Ningú no ha de pagar un euro a Balears per heretar el resultat de la feina i l'esforç dels seus pares o padrins.

I avui és una satisfacció saber que, en poc més d'un any, més de 10.000 famílies s'han estalviat l'impost de successions, 10.000 fills, néts o cònjuges que ja no han hagut de pagar per rebre allò que és seu. Però, a més...

(Alguns aplaudiments)

... el vàrem rebaixar al 50% a aquelles herències entre germans i oncles i nebots. En aquest cas se n'han beneficiat més de mil famílies. I -lluny de mantres- el 95% de les famílies beneficiades són herències inferiors al milió d'euros.

En el mateix decret llei, amb el qual eliminàrem aquest impost, eliminàrem també l'impost de transmissions patrimonials en la compra del primer habitatge per a menors de 30 anys i el vàrem reduir al 50% per a menors de 35, famílies monoparentals i nombroses. Amb aquesta mesura, 808 joves menors de 30 anys han pogut comprar el seu habitatge i s'han estalviat fins a 21.000 euros, i 1.340 menors de 36, famílies nombroses o persones amb discapacitat fins a 10.000 euros. Si comptam els 2.298 contribuents que també s'han beneficiat de millores introduïdes en el tipus del 4%, ha estat fins a 47 milions d'euros aquest estalvi.

Però, és que amb l'aprovació dels primers pressuposts del canvi, en aquest primer any hem aprovat una rebaixa de mig punt de l'IRPF per a les rendes inferiors a 30.000 euros i un 0,25 per a la resta, amb un ampli paquet de noves deduccions: naixement, cura de persones majors, persones que posin el seu habitatge a lloguer i ampliació de deduccions existents, com despeses per a conciliació, per a pagament d'hipoteques o material escolar.

A més, durant la tramitació dels pressuposts, i a proposta del Grup Parlamentari VOX, també vàrem eliminar l'impost sobre el patrimoni per a patrimonis per davall dels 3 milions d'euros.

Amb tot això, en un any hem complit pràcticament amb la reforma fiscal a la qual ens vàrem comprometre amb els ciutadans. Més de 200 milions d'euros d'estalvi per als ciutadans d'aquestes illes, més de 200 milions d'euros que han quedat dins les butxaques dels ciutadans de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. Sí, complim amb el canvi.

(Alguns aplaudiments)

I ja els anunciï que complirem també un nou compromís. Equipararem els autònoms de les nostres illes a les famílies nombroses i monoparentals amb les deduccions fiscals vinculades a la conciliació...

(Alguns aplaudiments)

... perquè som perfectament conscient de la major dificultat que suposa conciliar per a aquest col·lectiu, que no té horaris ni reduccions de jornada, i perquè amb aquest govern els autònoms han deixat de ser els grans oblidats d'aquestes illes.

Puc avançar la nostra ferma voluntat de continuar baixant impostos durant tota la legislatura, d'anar introduint any rere any noves mesures fiscals per beneficiar les famílies, perquè aquesta és una potestat que permet la nostra autonomia fiscal, una autonomia fiscal inherent a l'autonomia que emana del nostre estatut i que defensarem davant tot i davant tothom, des de la nostra absoluta convicció autonomista.

I no permetrem que ens qüestionin les nostres legítimes aspiracions a millorar el finançament autònom per a la nostra política fiscal. No, no acceptarem amenaces ni del Sr. Sánchez, ni de la Sra. Díaz, ni del Partit Socialista, ni d'absolutament ningú a l'autonomia fiscal i tributària de les Illes Balears. No permetrem que es condicioni la introducció de criteris com l'augment poblacional, la població flotant, els costos derivats de la insularitat o el principi d'ordinalitat, que són de justícia, al fet de si baixam o no baixam impostos als ciutadans.

Si tan legítim és reclamar més recursos per millorar els serveis i per baixar impostos als ciutadans, ho és també per fer les dues coses, d'això tracta l'autonomia fiscal, perquè un millor finançament és de justícia per a les Illes Balears...

(Alguns aplaudiments)

... un finançament que s'ha de negociar de manera multilateral, perquè no podem acceptar que s'arribin a acords bilaterals

només amb una comunitat. No podem acceptar que els ciutadans de les Illes Balears paguin els acords amb Catalunya. I és molt fàcil d'entendre, si només Madrid, Catalunya i Balears són actualment portadores al sistema de finançament, si Catalunya deixa de portar, qui haurà de pagar la factura del regal a Catalunya?

No, a mi em trobaran sempre defensant els interessos dels ciutadans de les Illes Balears i estic disposada a liderar un front ampli entre partits i societat civil per defensar la millora del sistema de finançament i defensar-lo on sigui necessari. Tenen per a això la meua mà estesa.

I en aquest any hem demostrat que es podien baixar impostos i millorar els serveis públics. De fet, amb una reforma fiscal de 200 milions vàrem aprovar uns pressuposts que augmentaven la despesa en 115 milions en salut i 115 milions en educació.

I ja els puc avançar que, gràcies al dinamisme i bon ritme de la nostra economia, el sostre de despesa per al pressupost per a l'any 2025, que aprovarem pròximament, s'incrementarà en 200 milions d'euros.

(Alguns aplaudiments)

Conscients que governam en minoria, conversarem amb tots els grups d'aquesta cambra, especialment amb els grups que representen aquells ciutadans que també fa un any varen votar canvi, per comptar amb el vot a favor per a la seva aprovació i, a partir d'allà, seure'ns per fer els pressuposts que continuïn el canvi a les Illes Balears.

Com deia, hem demostrat que es poden baixar impostos i millorar els serveis públics, i un exemple és salut. Per suposat queda camí, per suposat mai no són suficients els recursos que destinam al nostre sistema sanitari per atendre el més important que hi ha: les persones, la seva salut i la dels seus, però crec que en aquest primer any hem donat passes importantíssimes.

Primer, no només hem blindat el pressupost de salut, sinó que hi hem destinat més recursos que mai, un augment pressupostari que ha possibilitat posar en marxa l'estratègia de captació i fidelització de professionals sanitaris, que passa per la regulació d'un complement de difícil cobertura per als més de 2.000 professionals de Menorca, Eivissa i Formentera, i el complement per a places sanitàries de molt difícil cobertura; un complement que ens ha permès en aquest any passar d'1 a 5 especialistes al servei d'oncologia de Can Misses, cobrir un servei fins aleshores desmantellat i garantir l'atenció que mereixen els pacients oncològics d'Eivissa i Formentera. És una de les fites de la qual més orgullosa em sent aquest primer any.

(Alguns aplaudiments)

Sí, complim amb el canvi.

(Continuen els aplaudiments)

L'estratègia passa també per flexibilitzar la formació, la investigació dels sanitaris o per l'eliminació d'un requisit que, com sempre hem dit, no era el principal problema, però no

ajudava en una situació crítica, com era el requisit lingüístic. La salut el primer, la salut sempre davant la ideologia.

Tot i això, gràcies als cursos voluntaris de català per a sanitaris impulsats per l'ib-salut i l'IEB, tenim més professionals que mai aprenent català: 240 es varen inscriure lliurement en primera edició i per a la segona edició ja s'hi han inscrit 200 nous professionals.

Després d'un any, i tot i que queda camí, podem dir amb satisfacció que hem incorporat 149 nous especialistes en places deficitàries a les Illes Balears.

També podem dir amb satisfacció que el 75% dels professionals residents de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera, 12 de 16, seguiran a la seva plantilla a l'illa. Sí, ara retenim talent.

I perquè tenim clara la importància de cuidar els que ens cuiden, hem complert també amb la nostra paraula amb els professionals sanitaris firmant, després de sis anys, el desbloqueig de la carrera professional, revertint la principal retallada del govern anterior als professionals sanitaris de les Illes Balears; un acord de més de 200 milions amb els quals passen a tenir reconeguda la carrera més de 13.375 professionals, 3.727 més que a dia d'avui i més de 7.271 professionals pugen de nivell.

Amb aquest govern passam dels agraïments i reconeixements buits als professionals, als fets.

Sí, complim amb el canvi.

(Alguns aplaudiments)

I cuidam els que ens cuiden perquè són la peça fonamental per a una atenció sanitària de qualitat. Per garantir aquesta atenció, també hem posat en marxa el Pla d'abordatge contra les llistes d'espera sanitàries, desbocades els darrers vuit anys a les Illes. Una de les principals mesures és l'augment de l'activitat assistencial, possible només gràcies a l'esforç i a la vocació dels professionals. En els primers mesos s'ha operat més de 1.000 pacients més, es varen fer més de 17.000 consultes més amb especialista i 14.000 proves de gabinet més respecte de l'any anterior.

Tota aquesta planificació i aquest esforç han permès rompre la tendència a l'alça dels darrers anys de les llistes d'espera i podem dir que a dia d'avui el pla ja dona resultats.

En deu mesos tenim 1.500 pacients menys en llistes d'espera per a una operació i el temps mitjà d'espera ha passat de quatre a tres mesos. Hem reduït pràcticament a la meitat els pacients que esperen més de sis mesos per a una operació i hem reduït en una setmana, de 91 a 83 dies, l'espera per a una consulta amb un especialista.

Com deia, no cauré en l'autocomplaença, perquè mentre un malalt esperi més temps del que hauria d'esperar, no descansarem i seguirem fent feina per reduir les llistes d'espera.

(Alguns aplaudiments)

Per suposat, també farem feina per la prevenció i la promoció de la salut, reforçant i augmentant els recursos d'atenció primària. 52 milions d'euros més en els darrers pressuposts.

Seguim ampliant el calendari de vacunació. Després d'iniciar l'any passat la vacunació contra la bronquiolitis a lactants, els anunciï que, per primera vegada, inclourem la immunització front al rotavirus al calendari de vacunació en el primer trimestre de l'any 2025.

I, de cara a la propera campanya de grip, els puc anunciar avui que s'iniciarà un pla pilot de vacunació en els centres escolars contra la grip, un pla pilot en el qual participen una vintena de centres i que ens permetrà immunitzar 2.900 infants de 3, 4 i 5 anys. Com vàrem fer a la darrera campanya, permetrem també la vacunació sense cita prèvia.

També seguirem ampliant els programes de cribratge actiu, per primera vegada en el programa de cribratge de cèrvix, i també participam per primera vegada en el cribratge de pulmó dins el projecte Casandra, al qual s'ha adherit l'actual govern, mentre consolidam els actuals programes.

Complim també amb el compromís d'haver posat en marxa de manera pionera la Direcció General de Salut Mental, amb un pressupost de 5,2 milions, que representa un 70% de l'augment dels recursos disponibles en salut mental.

Som una de les primeres comunitats, només després de Madrid i Catalunya, en incorporar psicòlegs al 061, i, en aplicació del Pla de salut mental, hem posat el focus a la població infantojuvenil, amb la incorporació, també de manera pionera, de 75 psicòlegs a instituts públics i concertats.

(Alguns aplaudiments)

També serà una prioritat durant el proper any la captació de psicòlegs clínics per cobrir les places previstes a Atenció Primària, per acostar la salut i el benestar emocional als ciutadans, de fet, dissabte ja va sortir la convocatòria de les primeres places. I abans que acabi l'any presentarem el nou Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears.

Ja hem presentat el nou Pla d'infraestructures del 2024 al 2027, que preveu una inversió de 435 milions els propers tres anys, perquè necessitam d'una inversió constant tant per al manteniment com per respondre a les necessitats dels municipis.

Pel que fa a Atenció Primària, el pla preveu una inversió de 169,5 milions fins a l'any 2027. A més, més enllà de la posada en marxa de les unitats bàsiques de Montuïri, Sant Joan i Santa Margalida, l'inici de les obres pendents dels centres de Son Ferriol o Puig d'en Valls, el pla contempla la redacció i licitació dels centres de salut i SUAP de Bons Aires, del centre de salut de Pere Garau, de la Soledat, de Campos, o de Trencadors a Lluçmajor, d'Es Viver a Eivissa, de Santa Eulàlia, d'Alaior, i les unitats bàsiques de la Colònia de Sant Jordi, Peguera i Son Ferrer.

Els puc anunciar que abans que acabi l'any, licitem el concurs d'idees per al nou centre de salut de Ciutadella, en la línia que vàrem fer feina amb l'anterior batlessa el primer any de legislatura.

(Alguns aplaudiments)

I el centre de salut de Formentera, donarem resposta a una reivindicació històrica de l'illa que sempre ens recorda el Sr. Córdoba, Formentera és l'única illa sense centre de salut. Quan el Partit Popular governa sempre millora la sanitat pública a Formentera, ho va fer amb la construcció de l'Hospital de Formentera i ara ho farem amb el reivindicat centre de salut.

(Alguns aplaudiments)

I perquè complim la paraula donada, a finals de l'any passat ens vàrem posar a fer feina amb el Pacte social i polític per la salut, perquè la política sanitària no pot perdre el ritme a cada canvi de govern, perquè la salut va molt més enllà d'un govern, i s'ha de definir un full de ruta a mig i a llarg termini; amb aquest objectiu, més de 250 professionals han participat en el grup de feina durant els darrers mesos, i confiam poder firmar aquest gran pacte aquest mateix mes d'octubre.

Des del Govern vull donar les gràcies a totes les entitats i als grups parlamentaris que hi heu participat activament, confii que tots puguem mantenir aquesta mirada llarga. Una vegada firmat el Pacte per la salut, se'n derivarà un pla estratègic de salut que no s'ha fet des de l'any 2012, i un diagnòstic de salut comunitari.

Sí, complim amb el canvi.

Durant el darrer any hem avançat en drets en aquestes illes i l'exemple més clar és que només en 50 dies férem realitat la gratuïtat 0-3 a les Illes Balears, i som la segona comunitat d'Espanya, només després de Galícia, a fer-ho possible.

(Alguns aplaudiments)

Sí, en dos anys hem passat de 4.449 places per a alumnes de 2-3 anys, a 13.119 places de 0 a 3 anys, amb un esforç importantíssim, ja que parlem de 50 milions d'euros que destinam a aquesta gratuïtat 0-3.

Sí, complim amb el canvi, perquè educació 0-3 representa un dret dels infants i també una mesura imprescindible per a la conciliació de les famílies d'aquestes Illes, i perquè l'educació és la millor inversió i hem de posar tots els recursos necessaris per garantir una educació de qualitat que cerqui l'excel·lència i que posi en valor la cultura de l'esforç i l'adquisició contínua de coneixements.

Crec que l'aposta d'aquest govern per l'educació ha quedat palesa: un curs que ha començat amb 769 docents més a les Illes Balears, entre pública i concertada. Un curs que ha començat amb més suports que mai per als alumnes amb necessitats especials: passam de 321 a 442 auxiliars tècnics educatius, i passam de 364 a 435 orientadors. Vaig dir que l'atenció a aquests infants seria una prioritat i per això també hem constituït la Mesa d'educació inclusiva i especial.

Sí, complim amb el canvi.

Un curs que comença havent complit també el compromís amb els docents, amb els nous plusos de difícil cobertura per garantir les places docents a Menorca, Eivissa i Formentera, amb una inversió de 18 milions. I el resultat és clar, per a les 85 places vacants a l'inici del curs passat hem començat aquest curs amb 32, que pensam cobrir, i el que demostra l'efectivitat de la mesura.

El curs també ha començat amb l'augment de beques menjador, de 8 a 9,5 milions. I, al mateix temps, la conselleria ja fa feina en topiar els preus de menjador dels centres públics fins a un màxim de 6, 5 euros.

I per primera vegada els estudiants de batxillerat disposen de transport escolar, fins a 1.168 places, una reivindicació històrica de molts pobles de la part forana que no havia estat escoltada fins que ha arribat el Partit Popular.

(Alguns aplaudiments)

Pel que fa a la formació professional, el curs ha començat amb 470 noves places, 110 professors més, 3 nous cicles, i tenim projectats 10 centres integrats de formació professional.

I hem aprovat la gratuïtat de les matrícules universitàries per als estudiants amb bon aprofitament acadèmic i dificultats econòmiques i, per primera vegada, sense necessitat d'avançar els doblers.

Sí, així és com ha començat enguany el curs a les Illes Balears, amb més recursos que mai, amb més docents i amb millors condicions, amb més suport per als estudiants i per a les famílies. I enfora de les *soflamas* llançades des d'aquesta cambra, el curs ha començat amb el compliment de la Llei per a l'elecció de llengua en primer ensenyament i l'aplicació voluntària del Pla pilot d'elecció de llengua, amb normalitat i tranquil·litat, perquè hem fet exactament el que vàrem dir que fariem, respectar la llibertat i l'autonomia dels centres i respectar la llibertat de les famílies.

(Alguns aplaudiments)

No obviaré les incidències durant el procediment d'adjudicació de places als interins i em sum a les disculpes que ja va expressar el conseller als docents afectats, però ja hem començat a fer feina amb altres comunitats per actualitzar un programa que ens vàrem trobar del tot obsolet...

(Remor de veus)

... Amb tot, valorar que el procés hagi cobert per primera vegada més del 90% de les places.

A partir d'aquí, permeti'm que vagi al bessó de l'educació en allò que preocupa a les famílies que, com no pot ser d'altra manera, és l'assoliment de competències i coneixements bàsics. Segons les darreres dades de l'informe PISA, les Illes Balears estan per sota de la mitjana, tant en matemàtiques, lectura, ciències i, el més preocupant, hem baixat durant els darrers deu anys. Precisament, ja objectiu de capgirar aquests resultats i

tornar posar la figura dels docents al centre, el primer que vàrem fer va ser recuperar les notes numèriques, i ens agradaria anar més enllà i reduir la càrrega burocràtica que els imposa la LOMLOE.

També hem acordat, amb altres 10 comunitats, una EBAU comuna, coincidint dates i estructures, que serà, per exemple, més exigent amb l'ortografia.

Per altra banda, hem posat en marxa un grup d'anàlisi i millora del sistema educatiu de les Illes Balears, format per experts d'educació, amb un objectiu molt clar: la reforma dels currículums educatius a les Illes Balears, uns currículums que s'elaboraran a partir de les propostes d'experts que ja varen avançar, per exemple, la necessitat d'incrementar les matemàtiques a les aules. No pot ser que els nostres estudiants facin fins a 100 hores manco de matemàtiques que a altres comunitats autònomes, mentre som la cinquena per la cua.

(Alguns aplaudiments)

L'altre repte és el de la tecnologia i les pantalles a les aules. De moment, aquest curs comença amb una instrucció per restringir l'ús del mòbil en hores lectives i d'esplai. Però, i aquí a parl també com a mare, crec que s'ha de fer una reflexió col·lectiva, per suposat amb un diàleg amb la comunitat educativa, sobre l'eficàcia de l'ús de tauletes i d'altres dispositius com a material educatiu, i la necessitat de reduir el temps d'exposició a les pantalles, de tornar a millorar la capacitat en els continguts més elementals, com matemàtiques, ortografia, gramàtica, literatura, història, geografia.

Sí, hem de tornar a posar els coneixements en el centre de l'educació. Hem de replantejar si totes aquestes innovacions metodològiques d'un temps ençà han donat resultats. Hem de recuperar la recerca de l'excel·lència i la cultura de l'esforç com els valors del nostre model, perquè allà fora, al carrer, en el món laboral, la vida no deixa passar amb assignatures suspeses.

(Alguns aplaudiments)

Perquè, no ens hem d'equivocar i hauríem d'educar una generació de vidre, incapaç de tolerar les dificultats de la vida. Només així, només així tendrem ciutadans lliures i crítics, capaços de diferenciar la veritat de la mentida, perquè no poden ser els polítics els que diguem als ciutadans el que és ver i el que és fals amb lleis, amb censures o amb *ministerios de la verdad*.

(Alguns aplaudiments)

Almanco, no en democràcia, no en democràcia.

Com va advertir el químic francès i pare de la microbiologia Louis Pasteur, no eviteu als vostres fills dificultats, ensenyau-los a superar-les. I parl com a presidenta, però en nom de moltes mares, que sé ben cert que també hi estan d'acord.

(Alguns aplaudiments)

Finalment, un altre repte és la imprescindible millora de les infraestructures educatives. Després de recórrer tots els centres i conèixer la seva realitat, tenim el Pla d'infraestructures educatives pensat a deu anys vista, amb una inversió de 600 milions, 150 aquesta legislatura, que inclou 77 nous centres, 60 ampliacions i 158 reformes, i que estam disposats a pactar amb tots els grups, ja que ha d'anar més enllà d'un o altre govern.

Els anunciï que treurem a licitació ja les obres de l'escola nova de Sa Pobla abans d'acabar l'any i l'institut de Son Ferriol al primer trimestre de 2025, dues infraestructures reivindicades que han esperat massa.

(Alguns aplaudiments)

Pel que fa a l'atenció dels més vulnerables, sobretot aquelles persones amb dependència o discapacitat, per fer front a la situació de les llistes d'espera per a la valoració de discapacitat varem posar en marxa un pla de xoc per a reducció de llistes mitjançant diferents mesures, com ara la signatura d'un conveni amb el Servei de Salut amb el qual els professionals poden compatibilitzar la seva feina amb la valoració de la discapacitat; la introducció d'un nou sistema d'equivalències; l'increment d'hores extraordinàries per als professionals valoradors; i l'accés directe dels menors als serveis d'atenció primerenca. Gràcies a aquest pla s'han resolt, entre gener i juliol, fins a 8.198 expedients, la qual cosa suposa haver quadruplicat les resolucions del mateix període de l'any 2023.

Pel que fa als més petits, hem destinat un total de 13,33 milions a la concertació fins a mil places del Servei de Promoció d'Autonomia Personal per a infants de 6 a 11 anys, i passarà de 521 places a 1.000 places.

I perquè era un compromís del nostre programa de govern, un compromís que és d'absoluta justícia, perquè no és un caprici ni un luxe sinó una necessitat dels infants i les seves famílies, hem subvencionat per primera vegada l'oci adaptat per a infants amb grau 2 i 3 de dependència.

Un dels altres moments més emotius, casos com el d'una mare que comptava a la premsa que aquest ha estat el primer estiu de la seva vida que no s'havia hagut de demanar una excedència per tenir cura del seu fill.

(Alguns aplaudiments)

Parlam de més de 600 nins que s'han beneficiat d'un programa que anirem millorant i adaptant. El que amb l'esquerra era un luxe, amb el Govern del Partit Popular és un dret.

(Alguns aplaudiments)

Ho he dit al començament, en un any hem creat nous drets per als ciutadans. Complim amb el canvi. Precisament pensat en tots ells, en els infants amb discapacitat, dependència o dificultats per reconèixer i blindar els seus drets, la conselleria ja fa feina en la futura llei d'atenció primerenca.

A més, hem fet passes en la creació de la història social única en el marc de l'aposta d'aquest govern per la

simplificació administrativa, perquè les ajudes arribin a qui realment ho necessita. De fet, hem augmentat la vigilància sobre els recursos, com la renda social, i hem detectat fins a un 25% de perceptors irregulars -i ho continuarem fent-, persones que enganyaven l'administració, que s'aprofitaven del sistema, que perjudicaven aquells que realment ho necessiten, mentre ningú no els vigilava, ni tan sols es creuaven les dades amb la Seguretat Social per saber si estaven fent feina o no. Això no tornarà a passar, perquè l'objectiu és que les ajudes arribin a qui realment ho necessita.

(Alguns aplaudiments)

Hem habilitat també per a les persones amb diagnòstic de salut mental greu que no hagin d'acreditar el nivell de discapacitat per accedir a determinats serveis. Hem millorat la dotació dels serveis d'ajuda a domicili. Hem ampliat els concerts per al servei de teleassistència. I hem declarat també de difícil cobertura les places de la Fundació d'Atenció a la Dependència d'Eivissa.

I pel que representa a ells i pel reconeixement de la duresa de la seva valentia, per donar-los un cop de mà perquè puguin tenir una vida digna, i també en compliment de la nostra paraula, vull destacar la posada en marxa de l'ajuda de 1.000 euros mensuals per als pacients d'ELA a les nostres illes. Cap comunitat no dóna una ajuda d'aquesta quantia i confio en el suport de tots els grups per a l'aprovació de la deducció proposada per a aquests malalts.

Sí, complim amb el canvi.

(Alguns aplaudiments)

Abans de canviar d'assumpte, crec que no puc deixar de parlar de serveis socials sense fer referència a un problema de primer ordre a les nostres illes, als quals s'enfronten massa tot sols els consells insulars, com és la crisi migratòria a les Illes Balears. La consolidació d'una ruta migratori provinent d'Algèria i una situació límit a la qual ha arribat el sistema de menors en mans dels consells, una crisi migratòria i una immigració irregular que ja és una de les principals preocupacions dels ciutadans, un 64% dels ciutadans ho veuen com un problema greu, segons una enquesta feta per la Fundació Gadeso.

No puc desapropitar l'ocasió que em dóna aquest debat per reiterar el missatge que va sortir de la Conferència de Presidents: les Illes Balears estam al límit. És imprescindible la implicació del Govern d'Espanya, perquè la competència de menors no està prevista per a un fenomen com aquest i perquè la competència migratòria és en mans de l'Estat. Però també és necessària una solució a mig i a llarg termini, una solució que vagi més enllà de repartiments, perquè ja no estam en disposició d'acollir més menors immigrants en condicions dignes. No és una qüestió de solidaritat, és una qüestió de capacitat.

Ha arribat l'hora d'un canvi d'estratègia en la política migratòria d'aquest país que passi per reforçar les nostres fronteres, per combatre les màfies, per col·laborar amb els països d'origen i, de passada, per evitar que els joves continuïn

jugant-se la vida a la mar i per evitar l'arribada de més pasteres a les costes de les Illes Balears.

(Alguns aplaudiments)

Tampoc no puc deixar de parlar de la Conselleria de Família i Serveis Socials sense parlar d'igualtat. Quan toca parlar d'igualtat entre homes i dones i de lluita contra la violència masclista, hem de recordar el que ens deien alguns fa un any, aquells missatges de la por, que tornariem a unes illes en blanc i negre, que venia un retrocés sense precedents, que fariem passes enrere, que les dones perdriem els nostres drets o que no combatriem la violència contra les dones. I quan ha passat un any, quin és el resultat? Que no s'ha fet ni una passa enrere en igualtat, que no s'ha fet ni una passa enrere en la lluita contra totes les formes de violència masclista, que no s'ha fet ni una passa enrere en els drets i les llibertats que tenim les dones a les Illes Balears...

(Alguns aplaudiments)

... perquè aquest govern té molt clar on hem de ser i tenim molt clar el compromís amb la igualtat.

Queda molt de camí per recórrer, però la realitat és que serà aquest govern, i no un altre, qui dugui a aquest parlament el projecte de la primera llei de conciliació a les Illes Balears, fruit de l'acord amb la Mesa de Diàleg Social.

A més, hem augmentat els recursos de l'IBDona i ajudam les empreses a comptar amb plans d'igualtat per facilitar la conciliació. I posarem en marxa, de la mà dels consells, els centres de crisi de víctimes d'agressions sexuals abans d'acabar l'any.

Precisament, i ja passant a una altra matèria, hem d'abordar una altra qüestió que es troba entre les principals preocupacions, com és l'increment de la inseguretat i la criminalitat. Les Illes Balears registren els darrers anys unes dades preocupants quant a criminalitat, que es veuen agreujades per la falta d'efectius de les nostres forces i cossos de seguretat, parlem de més de 750 vacants entre places sense cobrir a la Policia Nacional i la Guàrdia Civil.

I el que no podem permetre és que els ciutadans d'aquestes illes no puguin anar tranquils pel carrer, anar a passejar o tornar sense por a casa seva els vespres. I, com que davant tot això, tot i les demandes del mateix col·lectiu, tenim una delegació del Govern en una situació d'absoluta paràlisi i veim que no mourà un dit per a l'actualització del complement de residència per una insularitat digna, una de les mesures que ja estam tramitant és incloure la Policia Nacional i la Guàrdia Civil en la deducció fiscal per a transport i habitatge per a les places de difícil cobertura, com ja tenen sanitaris i docents; perquè, tot i que la competència és del Govern d'Espanya, els ciutadans del carrer no entenen de competències, i jo, com a presidenta del Govern de les Illes Balears, no puc quedar de braços creuats, i, mentre continuu reclamant al Govern d'Espanya una insularitat digna, així com altres reivindicacions que veurem més endavant, assumiré la responsabilitat de donar resposta en aquells temes en què Sánchez abandona els ciutadans de les Illes Balears.

(Alguns aplaudiments)

Per això també feim feina per la cobertura de les plantilles de policies locals dels municipis, en poc més d'un any, hem format, amb els cursos de capacitació del Govern, 236 nous policies locals que ja s'han incorporat als ajuntaments. I els puc anunciar que abans d'acabar l'any licitararem les obres de la futura Escola Balear de Seguretat Pública per a una formació més àgil i per cobrir les plantilles de la Policia Local.

En definitiva,...

(Alguns aplaudiments)

... aquest és el canvi en la gestió: menys impostos i més serveis públics.

La política és l'art de fer possible el que és necessari, va dir la filosofa jueva Hannah Arendt, i això feim: respondre a les necessitats dels ciutadans de les Illes.

Però jo no venc aquí només a fer balanç i a retre comptes d'allò que, en fi, esperen els ciutadans de tots nosaltres i és que complim amb allò que deim. Crec que aquest debat també ens dóna l'oportunitat de mirar cap endavant, de mirar els grans reptes que té aquesta comunitat, els reptes que són de model, estructurals, reptes que requereixen de canvis profunds i que no són d'un dia per l'altre.

El primer: la transformació del model econòmic. Gràcies al dinamisme i la força del teixit econòmic i empresarial de les Balears, la nostra economia no atura de créixer. Segons les darreres dades de conjuntura, en el segon trimestre l'economia creixia a un ritme d'un 2,9%, 0,8% per damunt de la mitjana europea, un èxit econòmic que s'està traduint en xifres rècord d'ocupació. Aquest estiu hem superat les 652.000 persones afiliades a la Seguretat Social. Amb un 58% dels nous contractes signats aquest estiu lideram la contractació indefinida a tota Espanya.

També podem dir amb satisfacció que en un any han augmentat en 2.295 els treballadors autònoms a les nostres illes, uns treballadors autònoms que saben que compten amb tot el suport del Govern, perquè volem estar devora aquells emprenedors, aquells que posen en marxa el seu propi projecte, que aixequen la persiana cada matí, que generen ocupació i oportunitats. Per això hem aprovat la quota zero per a autònoms emprenedors, les ajudes als autònoms consolidats i la quota zero per a autònoms duals.

Ara bé, som perfectament conscients que avui en dia ni el creixement econòmic ni les dades d'ocupació s'estan traduint sempre en benestar per als ciutadans d'aquestes illes. I aquest és avui el gran repte: transformar l'èxit econòmic en benestar.

Segons el darrer informe del CES, aquest èxit se sustenta sobre el monocultiu turístic, sobre el sector serveis i principalment sobre una indústria turística que durant l'anterior legislatura va augmentar el seu pes i va passar d'un 85,8% al 87,1%.

Des d'aquest govern vàrem marcar una estratègia centrada en la gestió de la destinació, en la gestió de l'èxit, centrada a redistribuir millor els fluxos turístics durant l'any per evitar els episodis de saturació que, de manera recurrent, pateixen els residents.

Per això vàrem apostar per l'Estratègia turisme, cultura i esports, per generar sinergies entre les tres àrees i fer de la cultura i l'esport el nostre principal atractiu per afavorir la desestacionalització i així, amb aquests atractius, hem posicionat i promocionat les Illes Balears a les principals fires, perquè volem fer d'aquestes, de la cultura i de l'esport, les senyes d'identitat de les nostres illes, perquè som una terra de talent, una terra d'inspiració, terra d'artistes.

I per això estam devora el món de la cultura, de les nostres indústries culturals, dels creadors, dels artistes plàstics i visuals, dels músics, dels galeristes, dels productors, dels editors i dels escriptors, i volem ser l'avantguarda cultural de la Mediterrània.

(Alguns aplaudiments)

I amb aquest objectiu i per acostar la cultura a la ciutadania, després de massa anys tancada, hem reobert La Llotja a la cultura, hi hem acollit artistes contemporanis de reconegut prestigi, l'hem situada com a referent en cultura i hem convidat els ciutadans d'aquestes illes a redescobrir el seu patrimoni. Més de 400.000 persones han passat el darrer any per les exposicions de La Llotja.

Per això, després d'haver recuperat la cultura en majúscules -ho recorden?, ho vaig dir en el debat d'investidura i em varen criticar, cultura basada en gestió i en qualitat, amb excel·lència, no amb ideologia i amiguismes ...

(Alguns aplaudiments)

Per això també hem destinat 10 milions d'euros de fons europeus a l'Ajuntament de Palma per a la compra de l'edifici de GESA, per projectar-hi un centre d'art contemporani, per fer de Palma, amb l'eix que formaran el Museu del Baluard, la Fundació Pilar i Joan Miró, amb les direccions renovades, La Llotja, el Centre d'Art Contemporani de l'edifici de Josep Ferragut i la xarxa de galeries de la ciutat, aquesta referència de l'art contemporani a la Mediterrània.

De, fet, estam fent feina ja en la futura fira internacional d'art contemporani a Palma i els puc anunciar que en els propers mesos durement al Parlament la llei d'indústries culturals, una reivindicació del sector.

També posarem en marxa el projecte de la Casa de l'Escriptor, una de les apostes de l'Institut d'Estudis Balearics per centralitzar els esforços que fa el Govern en matèria d'ajudes a la creació literària, així com la seva projecció a l'exterior.

Amb la declaració de l'any 2025 com a Any Llompart, tornam a posar en valor la cultura a través d'un dels intel·lectuals més importants del nostre segle XX.

I també som terra d'esports, ho hem vist tant en els jocs olímpics com en els paralímpics de París, amb una participació històrica i cinc medalles.

Des del Govern continuarem ajudant les federacions, els nostres esportistes i els nostres clubs i també contribuïrem a ser terra d'esdeveniments nacionals i internacionals en matèria esportiva.

Tornant al fil principal, per les dades de què disposam, aquesta aposta per l'oferta cultural i esportiva podríem dir que està funcionant perquè, tot i l'augment del 6% en turistes a les nostres illes el mes de juliol, el creixement ha estat només d'un 1%, el que vol dir que l'increment es concentra en els mesos de primavera i que avançam la temporada.

Però, evidentment, ja no es tracta només d'això. No ens podem quedar aquí perquè el malestar dels residents és cada vegada més unànime i transversal. Les manifestacions d'aquest estiu en són una prova.

I no ens podem posar de perfil perquè aquest govern escolta tothom. I, sempre reconeixent la imprescindible aportació del sector turístic a la nostra economia i el progrés econòmic i social de dècades, la generació de riquesa i oportunitats a les nostres illes, i sempre reconeixent els esforços del sector en sostenibilitat, en circularitat i en diàleg social, tenim clar que som una terra hospitalària on els turistes hi són benvinguts, tots coincidim que ja no podem seguir creixent en volum i és inajornable la transformació del nostre model.

Amb aquest objectiu i per fer-ho de la mà de tothom, de tots els partits, agents econòmics i socials, entitats de societat civil, vàrem constituir la Mesa del pacte social i polític per la sostenibilitat econòmica, social i ambiental de les Illes Balears.

(Alguns aplaudiments)

Una mesa amb la coordinació del catedràtic d'Economia Aplicada Toni Riera com a coordinador del grup d'experts, que ja està fent feina, constituïda en dotze grups de feina i que compta amb una plataforma per canalitzar la participació ciutadana a través de la qual ens han arribat ja més de 300 propostes; una mesa que ha d'arribar a un gran pacte que serveixi com a full de ruta i com a referència per a la posada en marxa de mesures valentes, a l'alçada de la magnitud del repte al qual ens enfrontam.

Parlam d'un procés nou i innovador el qual s'inspira en processos fets a altres regions, que a Espanya tindria antecedents en processos de transformació de regions siderúrgiques o mineres. Per això, tal com va passar en aquells casos, els anunciï que reclamaré la implicació i el suport del Govern d'Espanya per posar pressuposts i recursos a aquest procés de transformació del model de les Illes Balears, que, evidentment, té un cost econòmic.

(Alguns aplaudiments)

I parlant ni més ni menys que de transformació del nostre model, parlam d'un procés que té el seu temps, on no hi pot haver precipitació, ara bé, som conscients de la necessitat

d'adoptar mesures abans de la propera temporada per fer front als episodis de congestió turística, sí, ha arribat l'hora de prendre decisions. I per això els puc anunciar que el proper mes de febrer, aquest govern aprovarà un decret llei de mesures urgents per fer front a la congestió turística, amb mesures que comptin amb el consens de la Mesa.

(Algunes aplaudiments)

Ara és l'hora de les propostes, compt amb vostès per enriquir amb les seves aportacions el debat.

Deia Churchill que es necessita coratge per aturar-se a parlar, però molt més per seure's i escoltar; jo els he assegut a tots, ara els vull escoltar. I des de la convicció que el sector turístic és i serà la nostra principal indústria, hem de tenir clar que la transformació del nostre model passa per l'impuls d'altres sectors productius, de la reindustrialització de les Illes, apostam per la innovació, la recerca, les ciències, la intel·ligència artificial i la transició energètica. Tenim l'ecosistema per fer-ho, tenim el valor que ens dona la Universitat de les Illes Balears com a centre investigador d'aquestes Illes, la presència de grups de recerca, el dinamisme dels clústers tecnològics, la presència d'empreses referents en innovació aplicada a l'àmbit turístic, la capacitat de ser referents en sostenibilitat i circularitat i un pol d'atracció de projectes innovadors com és el Parc Bit, que hem de tornar posicionar.

Per això, després de catorze anys, vàrem prioritzar el desbloqueig del complex de recerca, una de les primeres peticions que em varen fer els investigadors. Per això s'ha treballat en un pla d'inversions i manteniment davant l'estat d'abandonament en el qual ens vàrem trobar el Parc Bit; per això habilitarem la promoció d'habitatges de coallotjament en el Parc Bit, per poder captar i fidelitzar talent professional i investigador a les nostres illes.

Per altra banda, tal com em vaig comprometre amb el nostre programa de govern, es va aconseguir el passat mes de maig que la Comissió Europea ens declarari, per primera vegada, les Illes Balears com un *innovation valley*, un focus d'innovació especialitzat precisament en la circularitat i la sostenibilitat econòmica, on es vol aprofitar aquest ecosistema per impulsar inversions en projectes innovadors i la col·laboració internacional, amb el suport, ara sí, de la Comissió Europea.

I perquè l'administració no quedi enrere, els anunci que presentarem en les properes setmanes el Pla de digitalització amb una inversió de 16 milions d'euros. També conscients dels riscos del nou entorn digital, posarem en marxa un pla de ciberseguretat amb 10 milions, per a la reindustrialització de les nostres illes i especialment per avançar en la transició energètica, com a compromís irrenunciable amb la lluita contra el canvi climàtic. És una gran notícia que fa dues setmanes poguéssim anunciar l'inici de la producció d'hidrogen verd, ara sí, a la planta de Lloseta, i el desbloqueig, ara sí, de l'hidroducte que dona sentit a la producció d'hidrogen per a la seva distribució. Perquè també en transició energètica el canvi era passar de la propaganda i els titulars a la gestió.

(Algunes aplaudiments)

Per això, en els primers pressuposts del canvi destinam 150 milions a la Direcció General d'Energia, Economia Circular i Canvi Climàtic. Per això, davant l'embós que ens vàrem trobar amb la tramitació d'expedients i ajudes a projectes de renovables, amb més de 12.000 expedients pendents de tramitació, vàrem posar en marxa el Pla Acceleram, reforçant els recursos humans, definint plans de feina per agilitar aquests expedients. Hem tramitat en sis mesos 3.164 expedients, per un valor de 62 milions d'euros. El ritme de resolució s'ha multiplicat per 3 i el de pagaments per 6, havent pagat a data de juliol 12,5 milions, un 250% més de la suma de l'abonat a l'any 2021, 2022 i 2023.

(Algunes aplaudiments)

Per avançar en l'agilitació de tràmits i la simplificació, el Decret de simplificació administrativa estableix la declaració d'interès general per a l'agilitació d'infraestructures de transició energètica i s'eleva de 100 a 500 quilovats les instal·lacions de plaques fotovoltaiques que queden absentes d'autorització administrativa prèvia, mesures amb molt bona acollida pel sector.

Perquè ho tenim clar, si volem diversificar la nostra economia, si volem atreure inversió, si volem transformar el nostre model, necessitam posar totes les facilitats a aquells que estiguin disposats a invertir. D'això tracta el Decret de simplificació administrativa, de llevar traves, burocràcia, de donar noves eines de gestió a ajuntaments i consells per resoldre problemes històrics, però també posar l'estora vermella a aquells que volen invertir a les nostres illes...

(Remor de veus)

..., els ho avanç: la voluntat és que abans d'acabar l'any 2025 aprovarem un segon decret de simplificació administrativa.

(Algunes aplaudiments)

I amb el mateix objectiu i basant-nos en les bones experiències d'altres comunitats, abans d'acabar l'any posarem en marxa la Unitat Acceleradora de Projectes per a la captació d'inversions i agilitació en la tramitació de projectes estratègics per a la transformació de les Illes Balears.

I el gran repte de la sostenibilitat, ho hem vist aquest estiu i ho veiem ara, és l'aigua, la gestió del cicle de l'aigua. Per això, en els primers pressuposts del canvi vàrem incloure un fons finalista per a inversions en cicle de l'aigua, dotat amb 130 milions d'euros, i altres 70 milions per al manteniment de les infraestructures existents. Hem firmat també amb els quatre consells una inversió de 20 milions del Pacte de l'Aigua per canalitzar a través d'ells ajudes als ajuntaments per fer inversions en la millora de les seves xarxes. En un any hem reduït les fuites de les canonades de les xarxes municipals gairebé un 4%, i sabem que queda molt per fer, però ara, per primera vegada, els ajuntaments no estan tot sols.

(Algunes aplaudiments)

Per a l'any 2025, la Conselleria de la Mai i del Cicle de l'Aigua iniciarà els projectes de millora de les depuradores a Felanitx, Sa Pobla, Portocolom o Es Mercadal, o, després d'un acord històric, a la depuradora de Platja de Muro-Can Picafort.

També estam en disposició d'anunciar els nous dipòsits d'aigua dessalada de Formentera i la reforma integral de la seva depuradora i dessaladora, així com la nova dessaladora de Maó a Sant Lluís i l'ampliació de la dessaladora de Santa Eulàlia del Riu a Eivissa. També s'instal·laran sistemes de control de pous i dispensadors d'aigua dessalada a l'illa d'Eivissa.

Per a la gestió del nostre litoral i de la mar, ja hem tret a exposició pública la llei balear del litoral, per a una gestió integral de la costa i de la mar; s'incrementaran els recursos per augmentar els precaris mitjans que ens hem trobat per a la vigilància de l'activitat nàutica a la mar; limitarem la velocitat de les embarcacions; i es prendran mesures per combatre l'oferta il·legal d'embarcacions. I sí, es protegiran les edificacions històriques del nostre litoral, com ara els escars i les casetes de vorera, tot...

(Alguns aplaudiments)

... des del diàleg en el si de la Mesa nàutica que hem constituït aquest estiu, com un espai d'escolta en el sector nàutic. Ja feim feina també en la modificació dels llinars de la Reserva Marina de Ponent, on es regularà la velocitat de les embarcacions i hem demanat al Govern d'Espanya la declaració de la Reserva Marina de la Serra de Tramuntana.

I de la mar al camp i al nostre medi natural, el passat mes de febrer vàrem constituir la comissió de resposta i adaptació del sector agrari al canvi climàtic, s'ha respost a la sequera contínua que s'arrossega des de la tardor de l'any 2023 amb un programa d'ajudes per import de 4 milions. I avui els puc anunciar que afegirem uns altres 1,5 milions complementaris per respondre a l'extraordinària pèrdua que ha suposat per als productors de cereals la campanya d'aquest estiu.

Hem posat en marxa també, després de vint anys, la bassa de Santa Eulàlia del Riu. I avui els puc anunciar que el proper any crearem l'Agència Balear de Regadiu.

(Alguns aplaudiments)

Hem posat tots els recursos per atendre una petició històrica dels nostres pagesos, com és l'agilitació del pagament d'ajudes. Respecte del Fons de Garantia Agrària i Pesquera, s'han pagat, en el que duim de legislatura, 75 milions d'euros, al ritme d'1,29 milions cada setmana. Hem pogut reduir els terminis de pagament i la resolució de les convocatòries.

I perquè un dels nostres compromisos i conviccions és la necessitat de garantir la rendibilitat del sector agrari per assegurar la seva continuïtat, hem iniciat ja el tràmit de la nova llei agrària, una llei que respondrà a les demandes del sector i donarà eines als pagesos per garantir la rendibilitat de les seves explotacions i de l'activitat agrària.

Pel que fa als nostres espais naturals, és sens dubte un dels grans reptes, per això hem iniciat la sensorització d'aquests

espais per a la monitorització del flux de visitants, que ampliarem a altres espais, per tenir les dades sobre les quals fer els estudis de càrrega.

I els anunci que tramitam ja l'adquisició de noves finques a espais naturals, les Mines de Sineu, Sa Bastida d'Alaró, Ca Na Beatriu de Muro i Sa Boval Vella de Maó.

(Alguns aplaudiments)

Sí, més espais verds al servei dels residents, perquè puguin gaudir del nostre medi natural, de l'entorn, de la natura, de la mateixa manera que ho fem amb l'Ajuntament de Palma, a través del fons de capitalitat, amb la compra de Son Quint, com a part d'aquest gran bosc metropolità, aquest gran pulmó verd que sobrepassa qualsevol comptador d'arbres...

(Remor de veus)

... i que trobarà el suport d'aquest govern.

(Alguns aplaudiments)

Finalment, dos grans reptes que tenim per davant, dues de les principals preocupacions dels ciutadans d'aquestes illes: l'accés a l'habitatge i la mobilitat.

Sense cap tipus de dubte, la situació d'accés a l'habitatge és avui el principal problema que tenim a les Illes, i jo en som plenament conscient. Els puc assegurar que cada titular sobre les dificultats dels ciutadans per poder llogar un habitatge, fins i tot una habitació, veure assentaments de tendes de campanya o la proliferació de caravanes, veure que els joves cada vegada ho tenen més difícil per emancipar-se i poder iniciar el seu projecte de vida, veure com d'un temps ençà les dificultats per accedir a un habitatge ja no són qüestions de famílies vulnerables, sinó que és un problema que afecta les rendes mitjanes, evidentment, els puc assegurar que són coses que, com a presidenta, em sent interpel·lada, que em preocupen profundament, en les quals pens cada dia en cercar-hi noves solucions.

Crec que, com a societat, no ens podem permetre moltes de les situacions que es produeixen en aquestes illes, que no ho podem normalitzar, que no ens poden deixar indiferents i que, evidentment, ens obliguen a dedicar tots els esforços a trobar fórmules per al canvi de rumb. Després de vuit anys de polítiques que ens han dut a aquesta situació, amb un augment d'un 63% del preu de compra, d'un 86% dels preus de lloguer, la comunitat on més ha crescut a tota Espanya, hi ha camins que sabem que no val la pena recórrer, sabem que és una qüestió que no se solucionarà d'un dia per l'altre.

Jo no venc aquí a enganar els ciutadans com massa anys es va fer, jo venc aquí a parlar-los com a adults, perquè ho teníem clar quan vàrem arribar al Govern i, per això, la importància de posar damunt la taula les primeres mesures, amb una línia de feina clara, amb un territori fràgil i limitat com el nostre hem d'aprofitar al màxim allò construït, sense perjudici d'aprofitar al màxim aquells sòls urbanitzables als nostres municipis.

Precisament, aquest és l'esperit de les mesures del Pla de xoc en habitatge en el qual treballam, i on està prevista, a la primera fase, la posada en marxa de diferents mesures, que inclouen la sortida al mercat de més de 7.000 habitatges tant de lloguer social com de preu limitat per a residents a les Illes Balears.

Un pla de xoc basat en tres eixos. Primer, el desplegament del Decret d'emergència d'habitatge, que inclou, a més del creixement en alçada, la divisió horitzontal o reconversió de locals, la regulació del programa "Construir per llogar", de cessió de solars públics a promotors privats per a la construcció de nou habitatge social a preu limitat; un programa que ha comptat amb els ajuntaments, amb els quals ahir vàrem poder firmar els convenis, i en total, amb el conjunt de mesures d'aquest decret, la previsió és treure 4.000 nous habitatges al mercat.

Un segon eix: noves promocions públiques d'habitatge de l'IBAVI. En aquesta primera fase tenim en planificació més de 600 habitatges i hem arribat a acords amb cinc ajuntaments: Calvià, Sencelles, Maó, Ferreries i Alaior, per a la promoció de més habitatges, i seguim negociant amb altres 15 ajuntaments i, de forma imminent es poden signar convenis per a altres 150 nous habitatges públics.

En tercer lloc, un programa que anunciàvem i que era un compromís del nostre programa de govern i que, després de la feina conjunta amb els agents implicats, com els agents de la propietat immobiliària i els administradors de finques, es posarà en marxa aquest mes d'octubre: el programa "Lloguer segur", amb el qual esperam posar al mercat a preus assequibles, en una primera fase, més de 2.000 habitatges actualment buits per part dels seus propietaris.

(Algunes aplaudiments)

Precisament, el programa "Lloguer segur" cerca estimular la sortida al mercat de lloguer d'una part d'aquests prop de 100.000 habitatges buits que, segons diferents informes, hi ha a les Illes. I el que sempre ens han dit els experts és que un dels grans problemes per a la sortida d'aquests habitatges al mercat és la por dels petits propietaris, sovint per males experiències, per impagaments, per desperfectes o també pel risc d'acabar ocupats. Per això, aquest programa cerca donar seguretat i garanties als propietaris per posar lliurement el seu habitatge en el mercat de lloguer, això sí, a preus assequibles. Es tracta d'un programa basat en la intermediació del Govern entre propietaris i destinataris, i que, des d'aquest mateix mes d'octubre, es comença la fase de captació d'habitatges buits per petits propietaris. Amb aquest programa garantim el cobrament de les quotes de lloguer en abonar als propietaris que cedeixin els seus habitatges, a un preu que fixarà el Govern adaptat a la realitat de cada illa. I avui els anunciï que permetrem als propietaris el cobrament anticipat de les rendes de lloguer.

(Algunes aplaudiments)

Garantirem la devolució de l'immoble en el mateix bon estat de la seva cessió i els posarem al mercat a preus assequibles. Per poder ser beneficiari d'aquests pisos, el beneficiari haurà de tenir almanco cinc anys de residència a les Illes Balears, un

criteri que també estendrem a l'accés a habitatges públics, a petició dels diferents ajuntaments on es projecten, perquè, ara sí, la política d'habitatge d'aquestes illes es planifica per als residents, ara sí.

(Algunes aplaudiments)

Amb aquest programa volem posar en contacte persones amb rendes mitjanes i solvents, que poden pagar amb seguretat un lloguer si aquest fos inferior al preu de mercat, amb propietaris de pisos buits que cerquen seguretat i tranquil·litat per llogar el seu pis.

Més enllà del pla de xoc exposat, els puc anunciar la posada en marxa d'una unitat acceleradora específica d'habitatge, així com la voluntat de donar noves eines per a l'impuls de l'habitatge i major autonomia a l'Ajuntament de Palma amb la modificació de la Llei de capitalitat.

(Algunes aplaudiments)

I no ens tremolarà el pols per seguir prenent noves mesures positives dels ciutadans, perquè la manera de baixar el preu a l'habitatge, i tota la resta és intentar enganar la gent, és posar més habitatge en el mercat, en aprofitar l'existent, sí, com fan aquestes mesures, però també en optimitzar el sòl disponible per a habitatges. Fa més de quinze anys es varen plantejar les reserves estratègiques de sòl a aquesta comunitat per part, sorpresa, d'un conseller socialista, el Sr. Carbonero, mai més no se'n va saber res. No es pot fer habitatge sense sòl, hem de cercar sòl urbanitzable per posar habitatge a disposició del residents, sòl per a habitatge, habitatge per a residents, per a aquests que ja viuen aquí, per a aquests que no troben un habitatge, per a aquests joves que no es poden emancipar. Habitatge per a la nostra gent i valentia política per dur-ho a terme.

(Algunes aplaudiments)

També els anunciï que per donar major cobertura a totes aquestes mesures i per incidir en les solucions per facilitar l'accés a l'habitatge, aprovarem durant l'any 2025 una nova llei balear d'habitatge. A més...

(Algunes aplaudiments)

... amb aquesta llei endurirem les sancions contra l'ocupació il·legal d'habitatges, amb mesures com la consideració de l'ocupació com una infracció molt greu, perquè la propietat privada es defensa i l'ocupació es persegueix.

(Algunes aplaudiments)

Per altra banda, pel que fa a les ajudes de lloguer, enguany ja sumam quatre resolucions de pagament d'ajudes de 2023, per un import de 4 milions d'euros a més de 2.100 persones. Tenint en compte el volum d'expedients sense resoldre dels anys anteriors, hem prioritzat la liquidació d'ajudes pendents. Mentre les ajudes de l'any 2021 no es varen acabar de resoldre fins al mes de desembre de l'any 2023, les ajudes del 2022 s'han liquidat el maig del 2024, fins ara mai no s'havien pagat tan aviat tantes ajudes.

(Algunes aplaudiments)

A més, s'han resolt nous pagaments del Bo de lloguer jove, per un import de 6,5 milions, i cal recordar que des de les Illes Balears reclamam al Ministeri d'Habitatge l'ampliació d'aquest programa per a l'any 2024 i 2025.

Quant als avals de garantia hipotecària IBAVI per poder accedir a una hipoteca, en el que duim de legislatura hem aprovat 351 avals, enfront dels 19 que va aprovar el govern anterior, per un import de 9,3 milions.

Som perfectament conscients de la situació de l'habitatge en aquestes illes, i ens en feim càrrec. Som conscients que aquesta situació no s'arregla d'un dia per l'altre, sinó que requerirà de temps, però amb aquestes mesures posam les bases per a un canvi de rumb a l'accés a l'habitatge.

I, finalment, la mobilitat, una competència compartida entre Govern, consells i ajuntaments i que requereix de la feina conjunt, perquè tampoc no ens podem permetre normalitzar que sigui un problema per als ciutadans caure en la resignació de les esperes, dels embussos, del fet que la gent cada dia perdi temps per arribar aquí on vol. Tot i la nostra grandària, som la comunitat amb més cotxes per habitants i això ja ens ha fet caminar cap a mesures valentes: Formentera en fou pionera amb la regulació de l'entrada de vehicles, Eivissa ja tramita la seva llei i Mallorca fa els estudis de càrrega que li permetin prendre decisions.

Però, tot i que evidentment s'han de prendre mesures sobre la pressió de les nostres carreteres, com a administracions hem d'assumir la nostra responsabilitat quant a les infraestructures públiques. I aquí parl de dos vessants: la millora de la infraestructura viària, que no vol dir més carreteres ni autopistes, sinó millorar els accessos i les vies existents; i també el transport públic interurbà.

Per això, com a part de l'Agenda Balear, no renunciarem a la reclamació dels convenis de carreteres del Govern d'Espanya, que d'un dia per l'altre varen desaparèixer amb l'aprovació del factor d'insularitat del règim especial, amb una lletra petita que mai no va explicar l'anterior govern, però que ja els puc dir que no acceptarem de cap manera. Ens és igual els ministres amb els quals ens haguem d'asseure per reclamar-ho i no ens pensam rendir. Si el Govern d'Espanya té recursos per pactar 6.000 milions d'euros d'inversions en rodalies a Catalunya, n'ha de tenir també per a la xarxa ferroviària de les Illes Balears.

(Algunes aplaudiments)

Però ja els avis que, a l'espera que el Govern d'Espanya compleixi amb aquestes illes, aquest govern no quedarà de braços creuats mentre els consells no poden executar projectes que ja fa massa temps que haurien d'estar fets. Per això els anuncii que, mentre seguim reclamant a l'Estat, el Govern de les Illes Balears bestreurà als consells insulars els fons per a l'execució de projectes imprescindibles per a la millora de la xarxa; com el tram 1 del segon cinturó a Palma, la carretera general de Menorca o la reforma de l'E-10 a Eivissa.

(Algunes aplaudiments)

I evidentment, no ens podem quedar només amb la xarxa viària. També hem de fer feina per al transport públic, per donar alternatives als ciutadans perquè lliurement deixin el cotxe privat i apostin pel transport col·lectiu i redueixin la pressió de les carreteres.

En el cas de Mallorca, que és l'illa on aquest govern té competències en la matèria, ja hem millorat les freqüències a la xarxa d'autobusos TIB i als Serveis Ferroviaris d'SFM. Hem millorat 24 línies de bus d'estiu i 27 durant l'hivern per respondre a la major demanda i hem incorporat la de Peguera a Esporles.

Ja els anuncii que en les properes setmanes aprovarem una modificació de les concessions dels busos TIB per al període 2024-2030 amb un augment del seu pressupost de 150 milions, per adaptar-nos a les necessitats de la ciutadania, amb la incorporació de 27 nous busos, fins arribar als 257, amb l'augment del 50% de quilòmetres de servei al contracte la qual cosa ens permetrà ampliar horaris i freqüències i establir noves línies d'autobusos.

(Algunes aplaudiments)

També ens adaptam a les necessitats dels residents, especialment dels joves, amb l'habilitació de trens especials davant festes populars, concerts i altres esdeveniments. I per primera vegada, i a diferència dels anys anteriors, s'ha mantingut el servei ferroviari habitual tot el mes de juliol. Hem reforçat les connexions de metro a la Universitat i incorporam nous trens i maquinistes per a la millora dels serveis ferroviaris.

I, com amb les carreteres, també reclamarem la recuperació dels convenis ferroviaris. Tenim sobre la taula l'ampliació de la xarxa que preveu el Pla director en tres projectes, sobre els quals en aquest any ja s'han fet les anàlisis i estudis, projectes que evidentment requeriran el seu temps: el tren a Lluçmajor, el tren a Alcúdia i el tren a Artà i Capdepera.

I de la mateixa manera que amb els convenis de carreteres, mentre continuam reclamant el conveni ferroviari, no quedarem mans plegades, per això, també bestreurem fons propis de la comunitat per a la posada en marxa d'aquests projectes, en prioritzar la inversió en funció dels criteris de demanda d'usuaris. Per això, els puc anunciar que, prioritzant la línia de major demanda amb 7,5 milions d'usuaris previstos quan sigui operativa, aquest mes iniciam ja la tramitació del futur tren de Lluçmajor.

(Algunes aplaudiments)

Perquè jo no venc aquí a vendre *power points*, aquest mes ja sortirà a exposició pública el projecte del nou tren de Palma a Lluçmajor, que connectarà també, entre altres punts, barrades de Palma, com Pere Garau, amb l'Hospital de Son Llàtzer, amb el futur recinte firal de Palma, amb l'aeroport de Son Sant Joan o amb un aparcament dissuasiu a Son Oms, fins arribar a Lluçmajor.

(Algunes aplaudiments)

Un projecte que dona una alternativa en mobilitat a una de les vies i punts més saturats de la xarxa viària; un projecte en què aprofitarem l'exposició pública per consensuar al màxim amb el grup de transport terrestre de la Mesa del pacte de sostenibilitat. Un projecte amb el qual recuperam i tornam posar en marxa, després d'una dècada de moltes promeses, anuncis i *power points*, però d'absoluta paràlisi de ni un sol metre de via licitat, ara sí el Govern del Partit Popular torna posar en marxa la inversió ferroviària a les Illes Balears.

(Alguns aplaudiments)

I començam per aquest, però sense renunciar -i vull deixar-ho molt clar- a cap dels altres projectes. Però jo parl de coses factibles, de coses que tenim ja programades, i les meves decisions polítiques i les decisions polítiques d'aquest govern es fan amb dades, es fan amb demanda, no per altres qüestions.

Entre les deduccions fiscals a les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, els recursos per als projectes viaris i ferroviaris, el Govern de les Illes Balears assumeix en primera persona la responsabilitat davant la inacció del Govern del Partit Socialista a Espanya, perquè continuarem reclamant, però no estarem de braços creuats mentre augmenta la inseguretat i els problemes de mobilitat a les Illes. Ho he dit abans, la prioritat són els ciutadans i els ciutadans no entenen de competències, sí, estam davant un canvi de veres.

(Alguns aplaudiments)

Hem complit amb baixades d'imposts, amb la millora dels serveis públics i seguirem recorrent el camí perquè no caurem mai en l'autocomplaença, perquè sabem que queda molt de camí per fer i molt camí per recórrer. I ja projectam el futur d'aquestes illes: la transformació cap a la sostenibilitat, la transformació de la nostra economia cap a una economia moderna i capaç de generar no només riquesa i oportunitats, sinó benestar per a tots els ciutadans d'aquestes illes, en posar les bases pel canvi de rumb en la situació de l'habitatge i recuperar la inversió per a la millora de la mobilitat.

Com veuen, afrontam amb determinació i ambició els propers anys, afrontam amb ganes de mantenir l'impuls de canvi amb el qual vàrem començar la legislatura, des dels 100 primers dies a tot aquest primer any de govern. I ara volem projectar aquest impuls cap endavant amb un projecte d'illes que il·lusioni tothom, amb un projecte d'illes per a tothom, ho hem demostrat durant un any.

Lògicament, tenim les nostres idees, valors i conviccions i el nostre programa de govern, per això ens varen votar els ciutadans, però no hem vengut a reprendre a qui pensa diferent, no hem vengut a dir als ciutadans què han de pensar, ni tampoc a censurar la crítica, sempre hem manifestat el nostre respecte a qui qüestiona el que s'ha de millorar, a qui pensa diferent, a qui qüestiona les decisions d'aquest govern, perquè això és qualitat democràtica.

Qualitat democràtica és acomplir el programa de govern, qualitat democràtica és no dir als ciutadans que faràs una cosa i fer la contrària, qualitat democràtica és, sobretot, respectar el programa de govern que ha guanyat les eleccions.

(Alguns aplaudiments)

Sí, qualitat democràtica és que no em faci pot parlar amb cap de vostès, que els convidi a sumar-se a aquest projecte de canvi col·lectiu per a les nostres illes. Per això són tots a totes i cadascuna de les meses del Pacte de sostenibilitat, per això són al Pacte per la salut, per això els he estès la mà, per aprovar lleis que entrarem en aquest parlament, i per això els oferesc negociar els pressuposts de 2025. Perquè el meu grup, tot i ser el majoritari de la cambra, i amb diferència, ens trobam en minoria, i ho sabem, en som conscient, i ho vaig dir: no em fa por asseure'm amb ningú, tot i les diferències ideològiques, sense cordons sanitaris a cap grup parlamentari, des del respecte mutu que sempre he mostrat, això sí, sobre el full de ruta del canvi, d'aquell canvi que fa un any varen votar la immensa majoria de ciutadans.

Perquè allà fora, al carrer, la gent s'asseu, la gent fa feina junta, sense demanar què pensa cadascú o aq qui vota, i ens asseurem amb cada un de vosaltres perquè tots representen la ciutadania d'aquestes illes. Serà complex arribar a acords amplis, també ho sabem, i requerirà de feina, també ho sé, però, com va dir qui fou la primera ministra d'Israel, Golda Meir, en política no hi ha dreceres, només hi ha camins durs i difícils.

Diputats i diputades, conscient de la magnitud dels reptes que tenim per davant, miram amb optimisme el futur i el que està per venir, perquè ni ens podem permetre ni estam disposats a caure en la resignació de pensar que no són possibles unes illes millors.

El canvi va començar fa més d'un any i ara toca seguir endavant amb el mateix impuls, i continuam aquí per servir aquestes illes, per servir tots i cadascun dels ciutadans d'aquestes illes, pensin el que pensin, votin el que votin, parlin la llengua que parlin; per complir el canvi que volien i que volen els ciutadans; per continuar amb allò que és sagrat: la paraula donada, sense defugir de la nostra responsabilitat ni de cap dels reptes que ens plantegen, sense enganar els ciutadans, amb valentia, amb il·lusió, però també amb humilitat; per reconèixer que queda molt per fer; per millorar els serveis públics; per respondre les necessitats dels ciutadans, com l'habitatge, com l'aigua, com l'educació dels nostres fills, com la salut, com la necessitat d'un millor transport públic; per continuar amb la transformació d'aquestes illes, per fer-ne una terra moderna, sostenible, innovadora i sempre generadora d'oportunitats i garantia de llibertat; per continuar amb l'objectiu de fer d'aquestes illes l'avantguarda de la Mediterrània; per continuar amb el canvi de ver a les Illes Balears.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias a todos. Se suspende la sesión hasta mañana a las nueve.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
